

EN CAMBO, PRESIDENCIALISTA

ANò que ha estat comentat més vivament a Catalunya, dels recents articles d'En Francesc Cambó sobre el feixisme italià, no són precisament les coses italianes, ni les doctrines de caràcter general. La gent s'ha fixat especialment en els passatges aplicables a problemes més pròxims. En l'exposició i la crítica del feixisme, il·lustra polític català no ha estat potser tan afortunat com en les seves "Visions d'Orient", que confirmaren als ulls de tothom la creença que ha tingut sempre En Cambó de posseir fortes condicions d'escriptor de premsa. Tanmateix hom troba a l'última sèrie d'articles, trossos excel·lents, passatges interessants, al·lusions coratjoses, frases penetrants i justes.

Un dels passatges més remarcables del dit estudi polític és aquell on l'articulista es declara partidari del sistema presidencialista americà. De la manera com En Cambó parla del sistema presidencialista, resulta que defensa i lloa, no solament la separació i la independència mútua del poder legislatiu i el poder executiu, sinó també la forma democràtica i raonable de la magistratura presidencial. Implícitament, però clarament, En Cambó mostra les seves preferències per la República. En Cambó, doncs, s'ha tornat republicà? L'esmentat passatge coincideix amb les informacions fidedignes que tenim sobre l'estat d'esperit de l'ex-ministre d'Alfons XIII.

No volem ni podem blasmar l'evolució d'En Cambó en aquest sentit. Les hores d'ara no són adequades per als retrats ni per a les polèmiques d'ordre personal. Desitgem, així sí, que l'evolució de l'antic cabdill de la Lliga Regionalista segueixi el seu curs normal, biològic si no pot ésser lògic, puix que ja sabem que En Cambó s'ha declarat francament contrari de l'aplicació de la lògica als fets vius, i en això s'ave amb certs corrents moderníssims de la filosofia que denuncien la manca de correspondència entre el raonament lògic i el descabellament de la vida real.

Quan, després de la crítica del parlamentarisme i de la dictadura, En Cambó arriba a la conclusió que cal anar cap al sistema presidencialista americà, ens ofereix una prova del poc marge que hi ha per a les novetats radicals en el camp de les institucions polítiques. Amb raó renuncia a proposar un sistema nou, o una modernització d'un sistema anacrònic, per l'estil dels que proposen En Vázquez Mella i En Víctor Pradera, i s'atura en un sistema ja conegut i experimentat, susceptible de variants i correccions. Un eminent estudiós català, En Manuel Reventós, féu veure, ja anys enrera, en un escrit periodístic, els avantatges del presidencialisme, sobre tot en quant reforça el poder executiu.

No hem d'entrar a discutir l'aspecte doctrinal de la qüestió. Les idees d'En Cambó, en aquest punt, no són noves. Els tractadistes de dret constitucional i els polítics han discutit ja llargament el tema, sobre el qual existeix una formidable bibliografia. Si s'ha discutit a França la qüestió de l'elecció popular del president de la República! Durant molt temps han discutit i s'han barallat els "plebiscitaris" i els "parlamentaris". Així mateix ha estat debatuda cent vegades la qüestió de la renovació total o parcial de les Cambres. En Cambó es declara partidari de la solució parcial, i en això contradiu la tendència general de l'evolució política en els nostres temps.

La part més suggestiva del presidencialisme d'En Cambó és el que hi ha al darrere. No es pot ésser presidencialista sense ésser republicà. "República? Monarquia?", preguntava un vespre el gran orador. La seva contesta no fou aleshores una contesta veritable. El mot Catalunya cal posar-lo, no pas darrera, ans bé al davant dels altres dos. No constitueix una resposta. És una afirmació anterior. Ara En Cambó diu: "Presidencialisme!". Ens sembla que l'eufemisme és transparent.

FULL DE DIETARI LA POLITICA

FROM NO INVENTA RES

A través del temps i de l'espai, quantes idees, quantes idees!

Me semblava llegint el "Corriere della Sera" arribar a Barcelona. En la seva primera plana, constantment consagrada a la política, hi ha un vigileu antic contra el feixisme i el seu capítol, l'honorable Mussolini, amb motiu de les seves declaracions a un cadaver de "L'Espresso" i dels discursos pronunciats a Rieti i a Anagni.

Els discursos de Rieti fou dit sota una bandera. Faltava simbòlic "que té la fulla d'oliva i el canó". No és aquesta imatge allò que indigna el "Corriere", sinó la invenció de Mussolini a afirmar que omple amb l'adhesió del poble com ho prova el fet que allà on ell va es congrega una multitud per aplaudir-lo.

Per remarcar aquest fet, sembla que l'honorable Mussolini té el costum de demanar a l'auditori "Per què sou aquí? Tal vegada algú us ha obligat, us heu conformat a venir a aquesta plaça?". "No!", brama la multitud, i la demostració és feta.

La demostració és feta! Veieu quina curiosa tendència a simplificar les demostracions? Els absents, segurament més nombrosos que els presents, no compten. La dificultat de reunir-se que tenen les oposicions, no compta. La manca absoluta de garanties per fer propaganda anti-feixista, no compta. Allí només compta el clam de les masses negres protegides per un tou de lleis arbitràries i per un altre tou d'arbitrarietat sense llei.

Ningú no obliga els bons italians a acudir a les apostrofes del Duce, ningú! El "Corriere", gaudint d'una enviable independència, publica en una altra banda una petita col·lecció de cicles d'Alcalá—en italià—sindicats—que entre altres coses semblantment estimulants diuen:

"L'administració comunal per mi representada, per ordre de la Federació feixista, imposa a tothom d'anar a Lodi. Així mateix és pregada vivament d'obligar de manera absoluta als seus

L'ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DE GIRONA

El governador civil interí de Girona, senyor Camacho, ha notificat al president de l'Associació de Música d'aquella ciutat, que retirés els cartells anunciadors del proper concert, a càrrec de la violoncellista hongaresa Judit Bokor, per ésser redactats en català.

Amò aquest motiu, ha advertit que el tel·lègram que li havia enviat el governador civil, en català, i que si l'associació no complia aquesta ordre, al cap d'unes poques hores li seria imposada una penya de 500 pessetes i les sancions derivades.

L'AJUNTAMENT DE SANT FELIU DE GUÍXOLS

Han estat acceptades les dimissions presentades pels dos tinent d'alcalde i ex regidors de l'ajuntament de Sant Feliu de Guíxols.

D'UNES DECLARACIONS

A propòsit de les declaracions del general Primo de Rivera, aparegudes a "El Diàleg", escriu el redactor madrileny del "Diario de Barcelona":

"No va el cronista a cometre la candides de glossar dichas declaracions, pués la censura no ho consentiria, però ell no constitueix obstacle para que tome nota del deseo ardiente que en ellas palpita de abandonar el general Primo de Rivera las responsabilidades del poder lo más rápidamente posible."

dependents, a presentar-se a Lodi, al gran aplac feixista.

"La Vostra Senyoria haurà de prendre providències per assegurar els mitjans de transport. En donarà nota dels pàgaments que es negaran a assistir a l'aplec feixista."

"Dissabte (dia de l'aplec), per ordre de la Federació feixista, haurà d'ésser considerat com a dia festiu. Ningú hi manqui."

No és xicot tot plegat?

Carles Soldevila

LA LLUITA ELECTORAL A ANGLATERRA ELS PROBABLES RESULTATS I LLURS CONSEQUENCIES

Es molt difícil de dir a Anglaterra quin partit tindrà la majoria. En les eleccions de 1923, uns dies abans del de la votació, tothom estava convençut que el conservador guanyaria la majoria absoluta.

Però, el que és possible és dir quin resultat sembla abans de les eleccions més natural. Fel, com sembla haver-se fet, el pacte entre conservadors i liberals, hom pot dir que els resultats probables es mouen dintre les línies següents: el partit laborista guanyaria en nombre de vots, com també guanyaria en nombre de vots el partit conservador, i quant al nombre de diputats de cada partit no és probable que variï molt de l'actual; la millora més grossa serà segurament per als conservadors i després, potser, per als laboristes. Però, hi ha grans probabilitats que cap dels tres partits arribi a tenir una majoria absoluta, malgrat que els conservadors només haurien de guanyar cinquanta diputats per obtenir-la.

En el cas que cap dels tres partits no obtingui la majoria, caldrà fer una coalició o un govern de minoria recolzat sota els vots d'una altra minoria.

Impensable com és la coalició conservadora-laborista resten dues possibilitats: coalició liberal-laborista i coalició liberal-conservadora.

A favor d'una coalició liberal-laborista estan alguns laboristes i alguns liberals. Per la banda dels laboristes no cal sinó llegir l'article de "The New Statesman", que per bé que hom assegura ara que no és un organ laborista, en realitat està escrit per laboristes i moltes vegades ha expressat l'opinió almenys de la part dreta del partit. En aquest article, que a Anglaterra no ha fet sensació, es diu que Mr. MacDonald ha comès un error inexplicable en dissoldre el Parlament contra el desig de tots els partits de la Cambra. Si hagués continuat en el govern i hagués tractat amb més consideració els liberals una aliança entre liberals i laboristes, hauria vingut necessàriament, "car si haguéssim de classificar els polítics segons llurs opinions reals sense tenir present el partit al qual pertanyen, probablement hauríem de col·locar Mr. Asquith una mica a l'esquerra de Mr. MacDonald".

Entre els liberals també hi ha una branca que demana la col·laboració amb els laboristes. El "Manchester Guardian", l'òrgan clàssic del liberalisme anglès, ha publicat també un article reclamant un pacte amb els laboristes contra els conservadors (en el número de divendres, dia 10 d'octubre). "El fet", diu l'articulista, "és que els dos partits, el laborista i el liberal, que haurien d'haver estat aliats, no han estat més que coneguts distants. I després de dir que eren que en aquest trist resultat tots dos partits tenen una part de culpa, pregunta: "Es massa tard perquè els dos partits progressius arribin a una entesa raonable com demanen llurs interessos mutus i alhora els interessos del país".

Hi ha, doncs, per les dues bandes veus que demanen una col·laboració, però aquestes veus no tenen cap probabilitat d'ésser escoltades a les altures. Mr. MacDonald no sembla voler res més que la destrucció del partit liberal. Quant als liberals, un grup capitanejat per Winston Churchill ja s'ha passat als conservadors i Asquith i, sobretot Lloyd George, semblen més aviat disposats a protegir els conservadors. Una coalició liberal-conservadora té, doncs, moltes més probabilitats d'ocupar el govern. Aquesta coalició podrà ésser, és clar, més o menys encoberta.

Aquest estat de coses només pot ésser alterat per un triomf laborista molt marcat, adués si no arribessin a la majoria absoluta.

Cal, però, considerar probable la vinguda d'un govern més o menys encobertament de coalició liberal-conservadora. Aquesta possibilitat és vista amb molts mals ulls a Anglaterra. Tothom recorda el curs de la política en els darrers temps del govern de coalició dirigit per Lloyd George i la ineficàcia i la manca d'energia presidien totes les seves activitats. Cal, a més a més, advertir que si definitivament es forma un partit anti-socialista únic, l'alternativa única serà el socialisme. El "Labour Party" s'anirà fortificant a l'oposició i tal volta en acabar-se el període

legislatiu del Parlament que ara es va a elegir, ja pujaran els laboristes amb una majoria seva. Tot això, si abans no cau el govern o no hi ha unes altres eleccions al cap d'un any com en els darrers exemples.

Des d'un punt de vista general europeu i adués general humà, hom haurà de sentir la retirada del govern de MacDonald, si aquesta arriba. Sense cap intervenció directa en cap Estat, els governs dels països no regits per principis democràtics començaven a trobar l'aire irrespirable. Tal com el resultat de les eleccions angleses havia influït cap a l'esquerra el resultat de les eleccions franceses, influiria ben aviat damunt de les possibles eleccions alemanyes. Sota el govern de MacDonald la Societat de les Nacions hauria ampliat la seva esfera d'acció, hauria influït per a l'aplicació de principis de justícia en certes qüestions polítiques.

Es clar que un govern conservador anglès sempre és un govern d'esperit més liberal i més obert que el de molts governs liberals i adués radicals o socialistes europeus. Però aquest canvi pot produir el canvi invers en el curs de la política interior dels Estats europeus, del que erà la pujada al poder dels laboristes.

Cal, doncs, estar extraordinàriament atents a les eleccions que el dia 29 es faran a Anglaterra. Com deia molt justament un dels nostres col·laboradors, en definitiva l'esdevenidor passa per Londres.

J. H. Thomas

EN EL FORT DE LA CAMPANYA

MACDONALD HA ACABAT EL SEU PRIMER VIATGE DE PROPAGANDA

Londres, 17. — Avui ha estat el dia en què ha culminat l'activitat electoral.

El senyor MacDonald ha acabat avui l'última etapa del seu viatge automobilístic a través dels centres industrials del país.

Aquesta nit haurà d'arribar a aquesta capital procedent de Averdon, la seva circumscripció.

El primer ministre comença a sentir els efectes del cansament ocasionat per aquestes darreres jornades.

En la major part dels centres on s'ha detingut recentment, no ha pogut parlar a causa d'una gran afonia.

Els caps dels altres partits segueixen activament organitzant reunions polítiques, cada dia més nombroses. —Havas.

LA F. DE MINAIRES SOSTE EL GOVERN

Londres, 17. — La Federació de miners ha publicat un manifest convidant a tots els seus membres a votar pel partit laborista, únic partit — diu el manifest — que pot aportar una millora permanent als minaires. —Havas.

MISTER BALDWIN TEN LES ABSTENCIONS

Londres, 17. — El senyor Baldwin ha marxat aquesta tarda a l'Oest d'Anglaterra, amb l'objecte de dirigir la campanya electoral.

En l'estació ha expressat la seva satisfacció per la forma que es presenten les eleccions, afegint que el seu únic temor era que alguns conservadors, perseverant en llur patia, s'abstinguin de votar. —Havas.

ELS COMUNISTES

Londres, 17. — Els comunistes, per la seva part, publiquen un comunicat, en el qual recorden que la lluita contra els capitalistes és la raó d'ésser del partit, afirmen llur voluntat d'exigir dels laboristes la continuació d'aquesta política, tan bon punt com els laboristes desmarxin en tal actitud. —Havas.

El laborisme i Irlanda

—Havas.

Un candidat laborista llinxat a Belfast

Belfast, 17. — Un candidat laborista fou llinxat per la multitud, originant-se una lluita en la qual resultaren 20 ferits. —Havas.

DE LA XINA Com ocorregué l'incendi de Canton per les tropes vermelles

Al Nord segueix la guerra de comunicats entre Pequín i Mukden

Canton, 17. — Les tropes derrotades dels soldats de Sun Yat Sen, degueren llur derrota particularment a l'incendi que es produí, el qual va destruir milers d'habitatges, causant nombrosos morts i ferits.

Els esmentats soldats foren atacats per la població civil, excitada davant dels actes de pillatge que aquells cometien. Alguns d'ells, sorpresos en flagrant delictes foren decapitats a l'acte.

Molts ciutadans intentaren refugiar-se al barri europeu, amb articles de valor, però només fou permesa l'entrada als que estaven autoritzats per fer-ho. —Havas.

Londres, 17. — L'Agència Reuters rep telegrams de Canton, segons els quals la derrota soferta pels soldats voluntaris, és degut en gran part a una formidable explosió que fou la que determinà l'incendi que després es va produir. —Havas.

La guerra de comunicats

Pequín, 17. — Un comunicat oficial anuncia que les tropes de Txang Tso Lin han estat rebutjades més enllà de la gran muralla. —Havas.

—Havas.

Mukden, 17. — Un comunicat oficial anuncia que les tropes de Txang Tso Lin ocuparen ahir Xang-Hai-Kwan. —Havas.

Pequín, 17. — Un comunicat oficial diu que s'ha catalut un violent combat davant de Xang-Hai-Kwan, on les tropes de Txang Tso Lin s'esforçen, sense aconseguir-ho, apoderar-se de Xang-Hai. —Havas.

A XANG-HAI

El Cos diplomàtic ordena la deportació del general Hsu-Xu-Tseng

Xang-Hai, 17. — El Cos diplomàtic de Pequín ha donat instruccions a les autoritats d'aquesta capital perquè deportin el general Hsu-Xu-Tseng, el qual serà embarcat, probablement, cap al Japó.

La situació a Xang-Hai és ara d'absoluta calma. —Havas.

DE PORTUGAL

Detenció d'un comitè revolucionari

Militars compromesos :- El partit radical prepara un moviment

Lisboa, 17. — La policia ha detingut el Comitè del partit radical, que intentava un moviment revolucionari. Entre els detinguts hi ha alguns militars. —Havas.

Lisboa, 17. — Entre els primers detinguts que formaven part del Directorat radical figurava el senyor Protopio Freitas, el qual ha invocat la seva qualitat de senador, que li conferix immunitat parlamentària, essent per això posat en llibertat.

La policia continua practicant registres.

Regua una calma absoluta a tota la República. —Havas.

A GEORGIA

Els patriotes destrueixen les refineries de petroli

Nova York, 17. — Al "Chicago Tribune" li comuniquen de Constantinoble que els revolucionaris georgians han destruït diverses refineries de petroli de la regió de Bakú, bombardejant amb dinamita Pipetín, Bakú i Batum. —Havas.

NOMENAMENT

París, 17. — El general Bineau ha estat nomenat sots-cap de l'Estat Major central. —Havas.

DE LA XINA L'EUROPA CENTRAL PRAGA

Praga, octubre.

De Budapest, per Bratislava, que és gairebé a la frontera hongaresa, i Brno, hom anà a Praga, capital de l'alliberada i lliure Txecoslovàquia. Les carreteres són magnífiques, les que hi ha fetes, i s'estan construint les que faltaven. És sorprenent la quantitat de carreteres noves o en construcció que es troba, sobretot a la part meridional del país, que és la que és més rica, agrícola. També es planten noves conduccions elèctriques i línies telefòniques. Fa la impressió que la doble monarquia tenia aquests països deixats de la mà de Déu, i que només servien per collir-hi les contribucions. Ara hi ha una mena de fúria de recuperar el temps perdut i de portar el país al gran màxim de producció, de riquesa i de benestar. Hom té ja a la frontera la sensació indefinible que se sent a l'entrada de tot país seriós. I a mesura que va deixant-se emportar pel ritme del país, hom sent que Txecoslovàquia està en ple desenvolupament.

A tota l'Europa central i a tot el món, Txecoslovàquia té un enorme prestigi. És un país, en efecte, absolutament consolidat. Txecoslovàquia té resolta fins al límit que això es pot dir, la qüestió social. És un dels països més liberals i més oberts del món. Els obrers estan defensats per tota una xarxa, completíssima, d'institucions socials favorables. Els homes que donaren la llibertat a Txecoslovàquia, que són encara els que governen el país, són homes, socialment, d'extrema esquerra. De part capitalista, es tenen també idees molt clares. La indústria està molt avançada. L'esperit comercial i industrial, l'activitat en els centres vitals del país, és molt gran. Praga és una ciutat d'un ritme acceleradíssim. És una de les ciutats d'Europa que donen la impressió de més intensitat de treball. El dia abans de tenir la independència, a Viena es donava per morta la nova República. Els directors de la política austro-hongaresa, esgotats els arguments de força, sortiren amb un parlamentarisme universal i enfrontador. Avui, els austriacs i els hongaresos es miren Praga amb una gelosia mal dissimulada.

El públic català, i especialment els lectors d'aquest nostre estimat diari, tenen, però, de Txecoslovàquia una impressió definitiva. El viatge d'Eugení Xammar per aquestes terres que tanta fúria de censor ha fet segregar, ha fet passar per davant dels nostres ulls, malgrat tot, la veritable imatge del país. Seria fer un tort a tothom entelar l'enès d'aquesta imatge. Escriurem només quatre notes subjectives, quatre notes que no contribuïm pas, segurament, a fer tenir una idea fotogràfica de la capital de Txecoslovàquia.

Praga és avui la capital d'un poble lliure, però s'hi sent encara una sensació d'ofegament i d'estorç. Praga és un veritable rus de treball i de trepidació, però les deixalles de provincialisme són molt fortes. Així com Viena i Budapest són unitats fetes amb el cap i pensant en la gent que les ha d'habitar, Praga és una ciutat feta de qualsevol manera. La doble monarquia no sembla pas que es preocupés de res més que de donar a Praga una sanació de força i de domini. Sobre la ciutat, plana, a l'altra banda de riu, la muralla dels edificis oficials. Al costat del palau dels reis, de les casernes i edificis oficials, hi ha el palau del bisbe. Però tot plegat està aïllat com una fortalesa, i les finestres dels edificis enormes miren la ciutat estesa als seus peus amb un aire de domini i de prepotència. Aquestes finestres ofeguen Praga, encara que s'hagi dissimulat l'aire de fortalesa que té la muntanya, amb uns jardins penjats i espessos que formen, sense cap dubte, un bon cop de vista.

La ciutat s'estén als peus de la muntanya, i està unida amb la base dels jardins per diversos ponts, un d'ells antic i molt artístic, el riu és d'un color d'oli mineral brut, i té un corrent lentíssim. La ciutat és d'un color negre, de fum espès. La plaça de l'Ajuntament és florida i pintoresca, i la ciutat té tres o quatre retons molt típics, que van units a la història del país. El carrer més noble de Praga, és certament el que dona sobre

el riu i que és paral·lel a la muntanya dels palaus de la dominació. Llevat d'això, Praga no té cap ampla avinguda ni cap carrer d'empenya. Queden una xarxa irracional de carrers insuficients, sense cap qualitat. A les hores de tràfic, aquests carrers s'emplen de go ma gom, la circulació es fa impossible, i passa una cosa estranya: l'aire es torna calent, covat i desagradable.

Els habitants de Praga i l'Ajuntament de la ciutat fan els possibles per tenir la població neta. Tot el que depèn de la gent és acurat, però així i tot, la mala qualitat dels materials fa que Praga tingui un aspecte exterior de ciutat bruta. Seria una ximpleria carregar sobre els ciutadans actuals el poc aire de capital que té Praga. La ciutat es va transformant ràpidament, i la llibertat farà de la capital de Txecoslovàquia una esplèndida ciutat. No han passat més que sis anys, i tot ja està en ebullició. Certes coses són més urgents que altres, però dues coses són on aquesta ciutat especialment insuficient: els hotels i les estacions. Es veu ben clar que el Govern s'ha preocupat abans que de quedar bé amb el foraster, de posar a tota pressió les fonts de riquesa del país. És el camí normal i lògic.

A Praga és on es veu amb més claredat que enlloc els beneficis de la llibertat. El domini austro-hongarès havia arribat, malgrat el passat esplendorós de la Bohèmia històrica, a esborrar les característiques del país i a sobrepasar-li una cloaca terriblement provincialiana i baixa de sostre. El domini austro-hongarès acabà per convertir Praga en una capital de província important de la doble monarquia. La gent del país havia perdut tot contacte amb la seva terra i s'havien convertit en una província de Viena. Praga, esmortida, i ofegada, havia perdut el seu sentit profund, era un cos improductiu, una de les innombrables ciutats del món que tenen governador i alcalde i teatre i estació, i no tenen una ànima. Ara Praga ha retrobat el camí perdut, i és un dels nuclis més vius d'Europa. La ciutat provincialiana i sense esperit d'abans de la guerra, s'ha convertit en el cos a través del qual una nació ressuscitada fa sentir la seva veu, diu les seves necessitats i les seves esperances. D'aquesta veu, avui Europa ja no se'n podria passar perquè és un factor de civilització i de progrés. Dels anys de la dominació, en canvi, no en queda res, ni una cançó, perquè les dominacions són improductives.

Josep Pla

Converses filològiques

Tocant la formació del plural en el nom, poques diferències constatem entre el català medieval i el modern. La terminació *os* no s'aplicava sinó als noms en *s* i *c*: *cosos*, *braços*, però no *peixos*, *desitjos*, *boscos*, *tristes*, sinó *peixes*, *desitjos*, *boscos*, *tristes*. Així com l'encontre de *ia* (que sona *ia*) i *s* es resol encara avui canviant el so *ix* en *is* (puig pronunciat *puix*, però puigs pronunciat *puix*), l'encontre de *ir* i *s* es resol reemplaçant el so *r* per *i*, *co* que donava *lloc* a *graties* com *peys* en lloc de *peixes*. Els plurals de *peix*, *maitres*, *aquies*, etc., eren, doncs, *peys*, *maitres*, *aquies*, en lloc de *peixos*, *maitres*, *aquies*. (Analogament, en el verb, trobem, en lloc de *creixes*, *coneixes*, *floreixes*, etc., *creys*, *coneyes*, *floreys*, etc.). Quant a la vocal disjuntiva que apareix entre la *s* o la *c* radical i la *s* de plural, cal recordar que en un principi era *i* i no *o*; així, en molts textos antics, trobem *braçes*, *meses*, *franceses*, etc., en lloc de *braços*, *mesos*, *francesos*, etc.

Una altra diferència notable entre les formes de plural antigues i les modernes és que els mots acabats en *e* per pèrdua d'una *n* final (*tais*, *asres*, *verges*, *marges*, *freixes*, etc.) formaven el plural afegint *n* al singular: *dormens*, *virgens*, *margens*, *freixens*, etc. (Encara avui en molts indrets, com és sabut, diuen *homens* en el plural de *home*).

P. Fàbregas

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL		Disp.	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Tanca anterior	1333	1299			1307		1305		1303			1305		
Obertura		1315			1325		1325		Nom.			1326		
Segon telegrama	1353	1307			1313		1317		1307			1318		
Tanca		1305			1311		1313		1303			1316		
Alça	40	13			14		13		11			13		
Baixa														

NOVA YORK		G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Tanca anterior	2365	2290			2323		2341				2342		2371
Obertura		2269			2312		2330				2340		2368
Segon telegrama		2286			2316		2340				2335		2368
Tanca	2345	2270			2300		2320				2318		2366
Alça													
Baixa													

NOVA ORLEANS		G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Tanca anterior	2270			2258		2319					2258		2301
Obertura		2272									Nom.		
Segon telegrama		2241											
Tanca	2250	2256			2283		2300				2245		2283
Alça													
Baixa													

EGIPTE (Liverpool)		N	G	ALEXANDRIA			DISPONIBLE EN PLAÇA			
				Tanques del dia			Good Middling (Standard Universal)			
				O	D	F				
Tanca anterior	2100	1963		Ashmouni	2902	2945	2955	Any Port	Orleans	Texas
Obertura										
Tanca	2063	1935		Sakellariadis	2900	1085	1093	220	221	225

Arrabades als ports des EE.UU. en un dia		60.000.000	D/s. contra	38.000.000	D B/s. l'any anterior
" " " des de l'1 d'agost		2.381.000	"	2.165.000	" " "
Vendes a Liverpool		3.000	"	3.000	" " "

Transferència: 418 3/4

100 FULLES
à une artistique photographie et Seal,
10 CENTIMS

ELS ESPORTS

La crisi del futbol "amateur"

LES TARDANES LAMENTACIONS D'UN DIRECTIU DE JUGADOR ALCONTANA SUPLEN PER TEMPS IL·LIMITAT. A VIGO RAPTEM UN EQUIPIER AMB AUTOMOBIL: LA JUNTA DEL VALENCIA IMPOSA ELS SEUS JUGADORS FORTES MOLTES

UNA SITUACIO DELICADA PER AL FUTBOL BARCELONA

La "Jornada Deportiva" ha publicat un interviu amb un directiu del Futbol Club Barcelona, el nom del qual es calla, però que hom ja endevina en seguit de qui es tracta.

Reproduïm part de les seves declaracions perquè són una confirmació de les que venim pronosticant des de fa temps. Celebrem que per fi es vegi clar i es compregui la raó dels que no aprovaven l'actuació que venien seguint des de fa tres anys les diferents Juntes, amb els jugadors i el públic.

Parla el directiu: "Hoy día el futbolista se cree dueño de la situación y no tiene escrúpulo de ninguna clase, pidiendo tranquilamente lo que le viene en gana convencido de que el Club tiene la obligación de atender a sus menores deseos."

Jugador ha habido que, la víspera de un partido, ha venido con demandas absurdas, que no hay club profesional inglés que otorgue en tres meses al mejor de sus jugadores.

Lo que acontece es una verdadera vergüenza, pero lo más lamentable es que no se vislumbra la solución por ningún lado. Si una directiva toma una determinación enérgica respecto a uno de sus jugadores, o varios, según el caso el público se encarga de hallarla exagerada y censurarla enérgicamente, dando la razón a lo que los castigos y amonestaciones, así, la autoridad de la Directiva. De esta forma no hay medio de actuar.

Los resultados de este apoyo del público a los jugadores y de la acción ofensiva sobre la directiva, que acusa de debilidad, la está pagando el club de Barcelona, que, en pleno campeonato, se encuentra sin equipo; sin embargo un equipo representativo sigue en su tradición.

Respecto al equipo del F. C. Barcelona en lo que resta de temporada y frente al caso del partido del próximo domingo, la situación no puede ser más delicada.

Lo que si puedo decir es que esta es una situación de carácter extraordinario, aunque ello pueda costarnos la pérdida del campeonato de Catalunya, una victoria, dado el estado de nervios de nuestros jugadores, es tan extraordinario, que estoy tentado por decir que, de cien posibilidades, solo tenemos una.

En cuanto a los partidos amistosos, la situación ya cambia algo. Descartamos por las limitaciones del campo de Las Flores los partidos y si los jugadores nacionales no quieren actuar en debida forma, buscaremos a jugadores extranjeros, en el número que sea necesario. Por ahora ya hay pedidos cinco jugadores británicos.

Para darle una prueba de que los jugadores nacionales han puesto ya las pretensiones por encima de las suyas, le explicaré solamente el último caso: un jugador norteamericano se ofreció a venir a Barcelona y a pesar de que según él, siempre había sido un jugador, pidió para el viaje treinta mil pesetas por año y ciento veinticinco mil en caso de accidente o para cualquier otra eventualidad. Me parece que es bastante para comprender el actual momento.

Hoy día un club de futbol sólo tiene tres soluciones en su solución: tener un equipo fuertísimo capaz de jugar el campeonato y los partidos amistosos; tener equipo fuerte para jugar el campeonato y tener un equipo fuerte para los partidos amistosos; o el que queda para jugar el campeonato.

De las tres soluciones, la mejor para un club de la importancia y trascendencia del Barcelona es la primera, pero mucho me parece que debería optar por la última.

LA SANCIO AL JUGADOR ALCONTANA

Una noticia del F. C. Barcelona: "En vista de la actitud adoptada por el jugador Alcontana, el Consejo directivo del F. C. Barcelona ha acordado suspender al jugador por el tiempo ilimitado."

Segons comuniquen al nostre col·lega "El Mundo Deportivo", els seus corresponents a París, el "record" mundial d'alçada a 11,45 metres, que actualment ostentava Gadi-Lorionle, guanyat temps passat amb un motor "Hispano-Buiza", l'acaba de batre l'aviador Callizo amb un altre motor també "Hispano-Buiza", assolint l'alçada de 12 quilòmetres.

ELS "CASOS" DE GALICIA I VALENCIA

Però no és solament a Catalunya on es donen els casos més absurds i sorprenents. Esportivament el futbol peninsular és mirat amb menyspreu per tots els pobles col·lectes on no signora ni es desconeix l'adulteració que ha sofert l'amateurisme en tota la Península.

Si els diaris i revistes espanyoles circulen per Europa, és evident que la F. I. F. A. obrirà una investigació d'on en resultaria la baixa de la Federació Espanyola per consentir els escàndols actuals.

Els que ara ens arriben de Galicia i de Valencia es recreen prou per ells mateixos perquè ens hagin d'entendre més llargament sobre l'afar.

De "El Faro de Vigo" i signat per Manuel de Castro: "Se recuerden los casos de soborno con más escándalo que en la temporada anterior."

El portero céltico, Isidro, ha sido raptado en un auto para la Coruña, acompañado del cronista "Thedy". Abandona el Celta teniendo la ficha firmada por el Celta para jugar el Campeonato.

Se anuncia que todavía conseguirán llevarse más jugadores con objeto de que el Celta no gane el campeonato. El hecho ha causado enorme sensación.

Se pregunta la afición quién será el loco que derrocha el dinero para destruir al futbol vigués."

Telegrama rebut ahir de Valencia: "La directiva del F. C. Valencia, a consecuencia del resultado de diumenge passat, que empatà amb l'Espanya, ha castigat amb multes de mil pessetes al jugador centre i capità de l'equip (Montes), destituït del càrrec, i amb 500 pessetes als danterers Peral i Curbells."

El curiós serà saber si els jugadors les paguen en paper de l'Estat."

ALGUNES EQUIPS PER A DEMÀ

Segons ens comunica el F. C. Barcelona, l'equip designat és el següent: Platko, Walter, Planas, Torralba, Elias, Carulla, Vinyals, Martí, Samitier, Pira i Sagi.

Per la seva part, la U. E. de Saragossa presentarà a Pedret, Borrás, Balasch, Soligó, Gualons, Calvet Rini, Peidró, Feliu, Martínez i Oliveres.

L'Espanya, que ha de jugar contra el Gracia, anuncia el següent equip: Jaumandreu, Serra, Montesinos, Alcoriza, Maurici, Artigas, Pellicer, Cella, Cros, Olivella i Alcázar.

L'Espanyol, a Zamora, Sapriera, Canals, Trahal, Pelá, Calcedo, Olatariaga, Sanahuja, Zabala, Mauri i Juanico.

Respecte al equip del F. C. Barcelona en lo que resta de temporada i frente al caso del partido del próximo domingo, la situación no puede ser más delicada.

Lo que si puedo decir es que esta es una situación de carácter extraordinario, aunque ello pueda costarnos la pérdida del campeonato de Catalunya, una victoria, dado el estado de nervios de nuestros jugadores, es tan extraordinario, que estoy tentado por decir que, de cien posibilidades, solo tenemos una.

En cuanto a los partidos amistosos, la situación ya cambia algo. Descartamos por las limitaciones del campo de Las Flores los partidos y si los jugadores nacionales no quieren actuar en debida forma, buscaremos a jugadores extranjeros, en el número que sea necesario. Por ahora ya hay pedidos cinco jugadores británicos.

Para darle una prueba de que los jugadores nacionales han puesto ya las pretensiones por encima de las suyas, le explicaré solamente el último caso: un jugador norteamericano se ofreció a venir a Barcelona y a pesar de que según él, siempre había sido un jugador, pidió para el viaje treinta mil pesetas por año y ciento veinticinco mil en caso de accidente o para cualquier otra eventualidad. Me parece que es bastante para comprender el actual momento.

Hoy día un club de futbol sólo tiene tres soluciones en su solución: tener un equipo fuertísimo capaz de jugar el campeonato y los partidos amistosos; tener equipo fuerte para jugar el campeonato y tener un equipo fuerte para los partidos amistosos; o el que queda para jugar el campeonato.

De las tres soluciones, la mejor para un club de la importancia y trascendencia del Barcelona es la primera, pero mucho me parece que debería optar por la última.

La sanción al jugador Alcontana. Una noticia del F. C. Barcelona: "En vista de la actitud adoptada por el jugador Alcontana, el Consejo directivo del F. C. Barcelona ha acordado suspender al jugador por el tiempo ilimitado."

Segons comuniquen al nostre col·lega "El Mundo Deportivo", els seus corresponents a París, el "record" mundial d'alçada a 11,45 metres, que actualment ostentava Gadi-Lorionle, guanyat temps passat amb un motor "Hispano-Buiza", l'acaba de batre l'aviador Callizo amb un altre motor també "Hispano-Buiza", assolint l'alçada de 12 quilòmetres.

Segons comuniquen al nostre col·lega "El Mundo Deportivo", els seus corresponents a París, el "record" mundial d'alçada a 11,45 metres, que actualment ostentava Gadi-Lorionle, guanyat temps passat amb un motor "Hispano-Buiza", l'acaba de batre l'aviador Callizo amb un altre motor també "Hispano-Buiza", assolint l'alçada de 12 quilòmetres.

LA SANCIO AL JUGADOR ALCONTANA

Una noticia del F. C. Barcelona: "En vista de la actitud adoptada por el jugador Alcontana, el Consejo directivo del F. C. Barcelona ha acordado suspender al jugador por el tiempo ilimitado."

Segons comuniquen al nostre col·lega "El Mundo Deportivo", els seus corresponents a París, el "record" mundial d'alçada a 11,45 metres, que actualment ostentava Gadi-Lorionle, guanyat temps passat amb un motor "Hispano-Buiza", l'acaba de batre l'aviador Callizo amb un altre motor també "Hispano-Buiza", assolint l'alçada de 12 quilòmetres.

Segons comuniquen al nostre col·lega "El Mundo Deportivo", els seus corresponents a París, el "record" mundial d'alçada a 11,45 metres, que actualment ostentava Gadi-Lorionle, guanyat temps passat amb un motor "Hispano-Buiza", l'acaba de batre l'aviador Callizo amb un altre motor també "Hispano-Buiza", assolint l'alçada de 12 quilòmetres.

Segons comuniquen al nostre col·lega "El Mundo Deportivo", els seus corresponents a París, el "record" mundial d'alçada a 11,45 metres, que actualment ostentava Gadi-Lorionle, guanyat temps passat amb un motor "Hispano-Buiza", l'acaba de batre l'aviador Callizo amb un altre motor també "Hispano-Buiza", assolint l'alçada de 12 quilòmetres.

Segons comuniquen al nostre col·lega "El Mundo Deportivo", els seus corresponents a París, el "record" mundial d'alçada a 11,45 metres, que actualment ostentava Gadi-Lorionle, guanyat temps passat amb un motor "Hispano-Buiza", l'acaba de batre l'aviador Callizo amb un altre motor també "Hispano-Buiza", assolint l'alçada de 12 quilòmetres.

Vermells: Boidé-Vinyes.
Blau: Bo (A.)-Roinach.
A les dotze:
Vermells: Bo (A.)-Amat.
Blau: Rigau-Garcia.

EXCURSIONISME
La Secció Feminal del G. E. Montcau organitzat per a demà una sortida familiar de mig dia al Pantà de Vallvidrera. Sortida, a les set del matí, per l'estació dels Ferrocarrils de Catalunya.

SUBSCRIPCIO PRO MONUMENT GUERRA

	Ptas.
Suma anterior	5.747'75
Jaume Munné	1'
Luciela Badell	1'
Alexandre Fargues	2'50
Maria Mas de Fargues	2'50
B. A. B. de Pons	2'50
Pere Codina	2'50
Geroni Bosch	1'
Maria Bosch i Puget	1'
Jaume Morella i Morrell	1'
Montserrat Ullastres	1'
Agustí Solanes	5'
MAGATZEMS BELEN	
Pere Julia	2'
Antoni Pellicer	2'
Antoni Roselló	2'
Miquel Ortiz	2'
Josep Figols i Torro	2'
Joan Tori	1'50
Ramon Molins	1'50
Jaume Monjo	0'50
Angel Beinares	0'50
Lluís Gratacos	0'25
Francesc Sanz	0'50
Antoni Salvador	1'
Francesc Mas	1'

Liquid del recaptat en el festival que se celebrà el propassat dijous al cinema Liceu, de Sans, organitzat pel Foment de la Sardana de Sans

Jaume Parella i Roquet

Francesc Soto i Mas

Mannuel d'Espinoza

Vicenç Garcia Bea

Josep Puig i Serra

Felicitat Santesteban de Puig

Josep Puig i Santesteban

Germans Riballà

Julia Fàbregues

Dependència de la casa Manufactures Roy

Dolores Medina, vidua Ribé

Francisca Ribé Medina

Mercè Ribé Medina

Un grup d'aficionats d'Espiga de Gabra

Pau Palan (Espiga de Gabra)

Joan Vallverdú, id.

Josep Roig i Gaya, id.

Ramon Torres, id.

Isidre Espigues, id.

CRONICA JUDICIARIA

Assenyalaments per a avui AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera. — Drassanes. — Major quantia: Teresa Bruguera contra Francesc Martin.

Audiencia. — Incident: Maria Dalmau contra Ferran Urban.

Sala segona. — Terrassa. — Incident: Miquel Rovira contra Concepció Sunyol.

TRIBUNAL CONTENCIOS ADMINISTRATIU
La Propagadora del Gas contra l'Administració i la resolució del Govern civil de 22 de febrer de 1923.

AUDIENCIA PROVINCIAL
Sala primera. — Vich: Un oral per furt contra Pere Oliver, i un altre per robatori contra Joan Umedes.

Drassanes: Un oral per furt contra Vicenç Esteve.

Secció segona. — Manresa: Un oral per atemptat contra la salut pública, contra Francesc Mestres.

Universitat: Un oral per atemptat contra Francesc Gütiérrez, i un incident en causa sobre estufa.

Secció tercera.—Barcelona. — Falsedat: Un oral contra Agustí Serra Ramon.

JUTJATS
SECCIO DE ROBORATORIS
Ahir els lladres feren una visita al pis del senyor Miquel Roman, del carrer de Rosselló, 150, i s'emportaren robes i efectes per valor de 1.500 pessetes. Els lladres trencaren el pany de la porta.

També donaren una escapada al pis del senyor Sebastià Joanico, carrer de Mallorca, d'on s'endugueren una màquina d'escriure i altres efectes, valorats tot en 4.000 pessetes.

AGRESSIO A UN TRANSEUNT
Anit passada uns subjectes desconeguts agrediren a Josep Giménez Lora, robant-li després la cartera, on portava 400 pessetes i documents.

El Giménez ha manifestat que els diners robats eren els que havia guanyat en la temporada de verema al Migdia de França.

AGAFAT AL VOL
Ahir i quan intentava cobrar una factura falsa fou agafat un subjecte que es fa dir set o vuit nous, l'últim dels quals és el de Ramon Portolés.

A LA MODEL
Ahir ingressaren a la Model Manuel López, Rafael Medina i Emili López, acusats tots de robatori.

EL JUTJAT DE GUARDIA
Avui estarà de guardia el jutjat de la Universitat, secretaria Rafael Claveria.

Una senyoreta desapareix misteriosament

Ahí en els cercles aristocràtics de la nostra ciutat va ésser objecte d'insolubles conjetures un fet ocorregut a la sortida del gran transatlàntic italià "Giulio Cesare", que arribà al port procedent de Gènova, de pas cap a Sudamèrica, a primera hora del matí.

Una aristocràtica dama espanyola casada amb un noble estranger al qual no li és permès ni a ell ni a la seva família residir al seu país d'origen, havia ahir al matí a l'estació Marítima del port per tal de visitar el "Giulio Cesare" que acabava d'arribar.

Senyora que un dels grans transatlàntics italians arriben al nostre port procedent de Gènova és freqüent de veure una gran multitud de membres de la família de celebració pujar a bord i entaular conversa amb els capitans i oficialitat en l'edifici d'aquests, els quals són sovint temeraris de petits entrecerques sense importància per als simpàtics i exuberants exilats.

Ahí, ultra dels fil·les seves, acompanyaven a la gran dama dues amigues d'aquestes a les quals les primeres es complaïen moltíssim ensenyant-los-hi les magnífiques dependències del forat "Giulio Cesare", el més gran vaixell de pasatge que hagi visitat el nostre port.

El senyal que ella abandonar el vaixell tallà en suc les converses dels visitants, que es dirigiren lentament a una de les planxes que posaven en comunicació el vaixell amb el moll. En arribar al "portal", una de les fil·les manifestà que restava a bord, acomodant-se de la seva mare, de la seva germana i de les dues amigues, les quals seguirien la dama, i ja a baix del moll continuaren en el mateix to, recomanant a la fugida passatgera que no deixés d'exercir.

Quan els mariners, encarregats de treure la planxa se presentaren, la dama els pregà que s'expressessin uns segons, ordenant a la seva filla que baixés totseguit. Aquesta, en mig de l'estupefacció de les altres quatre persones, manifestà que havia parlat seriosament, afegint que seguiria el viatge a bord del vaixell, i en acabar aquestes paraules es dirigí cap a un corredor i desaparegué.

El vaixell anava a sortir i els mariners que havien de treure la planxa s'impacientaven. Les quatre senyores pujaren ràpidament a bord per tal de posar fi a aquella broma, un xic pesada. Al cap de poc, totes quatre es trobaren altra vegada al portal sense haver trobat la desapareguda.

Diverses persones intervingueren.

El senyal que ella abandonar el vaixell tallà en suc les converses dels visitants, que es dirigiren lentament a una de les planxes que posaven en comunicació el vaixell amb el moll. En arribar al "portal", una de les fil·les manifestà que restava a bord, acomodant-se de la seva mare, de la seva germana i de les dues amigues, les quals seguirien la dama, i ja a baix del moll continuaren en el mateix to, recomanant a la fugida passatgera que no deixés d'exercir.

Quan els mariners, encarregats de treure la planxa se presentaren, la dama els pregà que s'expressessin uns segons, ordenant a la seva filla que baixés totseguit. Aquesta, en mig de l'estupefacció de les altres quatre persones, manifestà que havia parlat seriosament, afegint que seguiria el viatge a bord del vaixell, i en acabar aquestes paraules es dirigí cap a un corredor i desaparegué.

Diverses persones intervingueren.

El senyal que ella abandonar el vaixell tallà en suc les converses dels visitants, que es dirigiren lentament a una de les planxes que posaven en comunicació el vaixell amb el moll. En arribar al "portal", una de les fil·les manifestà que restava a bord, acomodant-se de la seva mare, de la seva germana i de les dues amigues, les quals seguirien la dama, i ja a baix del moll continuaren en el mateix to, recomanant a la fugida passatgera que no deixés d'exercir.

Foren donades ràpidament les senyals: bruna, 24 anys d'edat, cabells tallats a la "garçonne", abric fosc, capell gris, calçat de xavall... Cambrers i mariners es llançaren en totes direccions en busca de la desapareguda, que no fou trobada enlloc.

El vaixell no podia retardar ni un minut més la seva sortida. Calia que tota persona estranya al vaixell baixés a terra. L'ordre era terminant, i fou tot seguit obidat. La dama, no obstant, no es decidia a deixar el vaixell.

El comandant insistí: es comprometé a tornar-li la filla quan, en tornar el vaixell de Buenos Aires, les altra vegada escala a Barcelona.

La dama abandonà per fi el vaixell, que començà a evolucionar. Al cap de deu minuts era a l'entrada del port.

Quan els darrers curiosos acabaren de destilar, l'aristocràtica senyora, que ni per un sol moment havia perdut el seu aplom, després de pregar a les dues senyores amigues, que acompanyessin a casa seva la seva filla, es dirigí a la Comissaria de policia del port, guiada per un inspector del cos de vigilància, que li oferí el seu canot automòbil.

El comissari de policia del port, senyor Pinet, escoltava minuts després el fet que acabem de ressenyar.

Hem procurat inquirir els motius que poguessin tenir la senyoreta en qüestió que li obliguessin a prendre tant seriós determini, i com a resultat de les nostres investigacions prop de persones molt properes a l'esmentada, aquesta sent ja fa temps una irremissible vocació religiosa, que la seva família tracta per tots els mitjans de desviar. Sembla que dues amigues monges d'un convent d'aquesta ciutat es dirigiren no fa gaire temps cap a Buenos Aires, havent expressat des d'aleshores la desaparició del desig d'anar a reunir-se amb elles.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és inverossemblant que la fugitiva aconseguís amagar-se tan bé.

Per altre cantó les hipòtesis que estan fet al voltant d'aquest afer han estat variadíssimes. Hi ha qui creu, contrariant la versió més amunt esmentada, que l'amor n'ha fet una de les seves. Altres donen per segura l'existència d'un còmplice a bord del vaixell, ja que d'altra manera és

DE L'AJUNTAMENT

INAUGURACIO D'UN CARRER

Ahí, a les onze del matí, s'inaugura el carrer de Sant Pere Abad, que unirà el carrer de les Cortes Catalanes amb la carretera de la Bordeta, i la carretera del carrer de Montcada, que unirà la carretera de la Bordeta amb la de Sans.

Hi hagué recepció oficial dels propietaris que cediren parcel·les per al carrer.

Hi assistí la Comissió municipal d'Elxampla, presidida pel regidor senyor del Riu, el baró de Viver i diversos regidors i representants dels centres industrials, comercials i capitalistes de la barriada.

Pronunciaren discursos els senyors del Riu, Prim i l'alcald.

NOTES INFORMATIVES

VISITES A L'ALCALDE :: LES CANTINES ESCOLARS

Ha visitat l'alcaldé una comissió de pares dels alumnes de l'Escola de Villaverde, preguntant, que, tenint en compte les circumstàncies especials que concorren en els alumnes de les dites escoles, no quedara compresa en l'acord de supressió de cantines escolars. L'alcaldé els ha manifestat que les esmentades cantines escolars no havien estat suprimides, sinó que es preveia a llur organització amb el fi que estiguin ateses el millor possible.

Al mateix temps ha visitat l'alcaldé una comissió de sindicats agrícoles de Catalunya i València composta pels senyors Joan Miquel Cusó, J. Olivera i J. Monmany, els quals surten cap a Bèlgica, Suïssa i Alemanya en viatge d'expansió comercial i agrícola.

També ha rebut l'alcaldé la visita d'una comissió de periodistes a la qual acompanyaven els regidors senyors Garcia Anes i Ballabriga, per invitar-los a una visita als tres grups de salets que té construïts la cooperativa de Periodistes, amb l'objecte que es faci càrrec de les obres d'urbanització que cal efectuar, especialment l'obertura del carrer de la Salut, i a l'edificació d'altres que el Consell directiu d'aquella entitat obsequiarà els dits regidors i consells.

EL CONGRES INTERNACIONAL DE CIENCIES MEDIQUES A SEVILLA

A l'Alcalde s'ha rebut el següent telegrama de Sevilla: "La Secció de Veterinària del Congrés Internacional de Ciencies Mediques, després de dissenyar la ponència del veterinari municipal de Barcelona, senyor Martí, ha acordat unànimement pel seu interès abastar-se a la salut pública, felicitar l'Ajuntament de Barcelona pel seu acord relatiu a la vacunació anti-ràbica obligatòria per als gossos, donant amb això exemple de cultura i civilització que és la primera capital d'Europa que atén els consells de la ciència mèdica contra tan gran malaltia. — President, Dr. Ferrer; secretari, Miranda."

EL DOCTOR REIG

L'alcaldé senyor baró de Villaverde, marqués de Zurbano i Vives, esguirà ahir al matí al Baixador per tal de salvar el cardenal primat doctor Reig, el qual ha arribat a Barcelona.

CRONICA DE CULTURA

INSTITUT DE CULTURA I BIBLIOTECA POPULAR DE LA DONA

Secció Permanent d'Educació i Instrucció. — Diumenge, a dos quarts de deu, haurà el curs de cuina casolana.

Es recorda a les alumnes que hauran de cursar l'ensenyament domèstic que hauran de presentar a l'Institut de Cultura el dia 22 les antigues per matricular-se, i el dia 23 les noves, a fi d'ésser examinades.

Secció Permanent de Cerimonial i Festes. — Els dies 24 i 25, de quatre a sis de la tarda, podran recollir-se les contranotes per al concert que el Teatre Reusenc donarà el dia 26 del que veniu.

Classe de cuina popular (dies feiners, de deu a nou del matí).

Llista de la setmana: Dilluns, arribada a la Perellada; dimarts, filets de lluç; a la "Condal"; dimecres, bistec a la "Berlinska"; dijous, alberginies a la "Catalana"; divendres, "soufflé" Margarida; dissabte, pastissos a la "Pola".

Nota.—Poden assistir a aquestes lliçons totes les que ho desitgen, tant si són com no sòcies de l'Institut, satisfent en entrar a classe 0'25 ptes, per un tiquet.

Secció Permanent de Biblioteca Circulant i Pública.

Llibres recentment adquirits: "Els Goigs a Catalunya", J. Bra. Balle; "de la ira", Séneca; "Amèrica septentrional y central", V. de la Blache; "Manual práctico de correspondencia francesa", J. B. Melzi; "Exposición de l'Evangeli al poble", J.

Frassinetti, Prev.: "Historia de los cinco elementos", Edmundo-Hoblyn; "Le corps et l'ame de l'enfant", Fleury; "Los que triunfan", Albert Risco.

CERCE ARTÍSTIC

DE SANT LLUC

Avui, dissabte, el Cercle Artístic de Sant Lluç celebrará, a les set de la tarda, la Junta general ordinària.

El consiliari En Manuel Trens donará una conferència sobre el tema "Al volt de la decadència de l'art sagrat".

CURS D'ORATORIA

Acció Femenina està organitzant per al mes de novembre vinent un curs teòric-pràctic d'oratoria, que dirigirà N'Albert Carri Lacasa.

S'hi podran inscriure's gratuïtament totes les associades.

Es donen detalls a la secretaria, Canuda, 17, 19 i 21.

LES SARDANES

L'ANIVERSARI DEL FOMENT DE LA SARDANA DE SANS

El Foment de la Sardana de Sans celebra demà les festes del seu primer aniversari.

Al matí, a les onze, a la plaça de l'església, hi haurà ballets populars a càrrec de l'Esbart de dansaires Sant Jordi i ballets de sardanes per la notable còpia La Principal de Perellada.

Heus aquí el programa: "La noia matineria"; Bianchi i "Adeu", Aramon.

Ballet de gitanes del Vallès.

"L'Apic del remei", Saló i "Angela", Bou.

A dos quarts de cinc de la tarda a l'estatge de l'Orfèu Renaixement (Gallien, 60) s'estrenarà l'alegria dramàtica de Josep Miracle "Ja hi tornarem", posada en escena pel quadre dramàtic del Centre Catòlic de Sans.

Després hi haurà concert per la còpia La Principal de Perellada:

"El cavaller enamorat", Manen; "Nit d'istiu" (estrena), Aramon, dedicada al Foment de la Sardana de Sans; "Davant la Verge", Morera;

"Teresa", Carbonell; ballet per l'Esbart de dansaires Sant Jordi, que dirigeix en S. Baldebi; "Ball pla", Poblet; "L'Exida", Tàrraga; "L'Espanyol", Espunyola; "Ball de nans", Bergea.

Finalment per les tres seccions de l'Orfèu Renaixement, que dirigeix el seu mestre fundador En Llorenç Carbonell: "Les neus que es fonen" i "Les fulles seques" i "La sardana de les monges", Guimerà Morera; "La sardana de la Patria", Morera-Llions;

Guimerà; "Sant Jordi triomfant", Folch-Pujol, aquesta, acompanyada per la còpia.

A la nit, a les deu, a l'estatge de l'Orfèu Renaixement, extraorinària ballada de sardanes a càrrec de les renomades còpies La Principal de Perellada i La Principal de Terrassa:

"Ritme", Riumaldó; "Flors del Camig", Vicens; "Merç", Llopert; "Camprodon", Manen; "Guspires catalanes", Serra; "La font del Mor", Morera; "Dalt les Gabarres" (famelles), Garreta; "La font del remei" (estrena), J. Miralles; "Per tu ploro", Pep Ventura; "Nit d'istiu", Aramon; "Girona amada", Bou.

L'última sardana la tocaran ambdues juntes.

A L'ORFEO GRACIENC

En l'important festival que tindrà lloc a l'Orfèu Gracienc demà, diumenge, a la nit, organitzat pel Grup Excursionista de Fentit en commemoració del tercer aniversari de la seva fundació, altera la col·laboració que aportaran altres valuosos elements. Hi prendrà una bona part la prestigiosa còpia Barcelona, la qual després d'executar altres números del programa de l'esmentada festa, interpretarà les sardanes de concert "A En Pau Casals", Garreta, i "A En Juli Garreta", Casals (E), i altres dues per ésser dançades, amb el nom de "Vila daurada" (estrena), Jordí, i "La deixa flaire", Blanch.

AL CARRER DE MENENDEZ I PELAYO

El Rei del Calcat ha disposat fer audicions de sardanes davant del seu casal, Menéndez i Pelayo, 71, abans Torret de l'Orfèu, Gracia, avui, dissabte, a les deu de la nit; demà, diumenge, a les onze del matí i a les quatre de la tarda, amuntades per la renomada còpia Barcelona.

ALTRES AUDICIONS

Altres audicions que tindran lloc avui i demà als llocs que s'indiquen:

Avui dissabte, a la nit:

Sala Empordanesa, F. de la S, còpia Barcelona.

Comtal Agrupació, còpia Catalana.

Demà, diumenge, al matí:

Carrer Roselló, entreuament al d'Urgell, còpia Barcelona.

Jovenut Sardanista Pep Ventura.

Foment de la Sardana de Badalona, còpia Principal Barcelona.

Demà, diumenge, a la tarda:

Cercle Tradicionalista de Sant Martí (Clot), còpia Principal Barcelona.

Foment Sardanista Andreuenc (Foment Regional), Sagrera, 221, còpia Catalana.

Turó-Park, còpia Barcelona.

Demà, diumenge, a la nit:

Comtal Agrupació, còpia Catalana.

NONELL GERMANS

CANVI VALORS CUPONS

Rembol del Centre. 18

ELS TEATRES

COMEDIA.—Jocs d'apomora, quatre actes, d'Alfons Maseras

Aquesta comedia, estrenada per la companyia Claramunt en la primera vetllada selecta de la "Terrílla Gracienc", em fa l'efecte que Vol ésser una farsa d'amor. Més ben dit, podria ésser una farsa d'amor. L'argument, la manera simètrica com es desenrollen les escenes, els elements i les situacions còmiques, sembla que pertanyen al gènere una mica artificiosos i caricaturescs de la farsa. Però passa una cosa, que és que el diàleg és diuèix i s'allargassa, les situacions es fan pesades, el caràcter còmic resulta d'una gran pallidesa, i els tipus no tenen aquells colors vius que fan que contrastin els uns amb els altres; allò que es podria resoldre en un acte, o a tot estirar en dos actes munguts i picants, l'autor ho allargassa i ho deixaria en quatre actes monocolors, que arriben a produir una certa fatiga. Si l'autor ha volgut fer una comedia psicològica, o si més no ha volgut agafar un argument trobat i sense interessar per a deixar-hi anar un diàleg picant, ple de mots d'esperit i de paradoxes com havia fet el famós Oscar Wilde, ens pensem que s'ha equivocat. No sabem ben bé si En Maseras tenia intenció de tirar per aquest camí, però ens ho fa creure el fet que el personatge central—una mena de Don Joan de Caldes amb ànima de salta-taulells—es permet sentir càtedra d'home de món, de cinisme, d'ironia i de bon gust. Si la intenció de l'autor és posar en ridícul aquest personatge, tampoc no es veu clara, perquè aquest personatge sembla que dugui de vegades la veu cantant de la intel·ligència; naturalment que no ens ho sembla, perquè si un es fixa en el diàleg s'adona d'alguna cosa que la literatura que gasta aquell minyó és lamentablement cursi. Transcendència en l'obra no n'hi hem vista cap, i ens pensem que l'autor no n'hi vol donar cap; poster una crítica de la manera banal com festeja el jovent. No passa de tenir una intenció lleugera i amable, que fóra realment lleugera i amable si l'obra fos més curta i tingues més vivacitat, però que, donades les proporcions que agafa, la lleugeresa i l'amabilitat se'n van a rodar.

Resumint, com a farsa em sembla poc aguda, poc àgil, descolorida i massa llarga; com a comedia d'esperit i de picant entreteniment, em sembla sense interès, la qual cosa vol dir que segons la nostra sincera i humil opinió el senyor Maseras s'ha equivocat en donar al públic aquesta obra.

La companyia va fer-la amb bona voluntat i amor; es distingiren les senyores Isabel Monasterio i Francisca Llibreria, i els senyors Claramunt i Trull, encara que hem de fer notar modestament al senyor Trull que dient smoking no resulta de gaire bon to dur una camisa de color kaki. Ja és hora que els actors catalans comencin a fixar-se en aquests detalls que no deixen de tenir la seva importància.

MERCE NICOLAU AL TEATRE TALIA

La companyia que dirigeixen Mercé Nicolau i Enric Giménez donarà aquesta nit la primera de les tres representacions convingudes al teatre Talia. L'eminent actor fa una interessantíssima creació de La pecadora, del gran Guimerà. Aquesta funció, com la que donà Marguierda Nigra al teatre Romea, serà a benefici del monument del mestre, i ha despertat una gran curiositat entre els amics de l'escena per poder apreciar i aplaudir el treball de Mercé Nicolau en una figura de gran volada i d'una intensa força dramàtica com és La pecadora.

NOVES RELIGIOSES

Quatre noves. — A l'església de Sant Joan de Gracia. Hores d'expedició de les noves del matí a les set de la tarda.

Cort de Maria. — Nostra Dona de l'Esperança, a la veu capella.

Adoració nocturna. — Terc de Sant Miquel Arcàngel.

Vetlles a saigra de les ànimes del Purgatori.—Terc de Santa Gertrudis i Santa Brigida.

DEL BISBAT

Diumenge predicarà a la Catedral el canonge doctor Vilaseca.

— El doctor Guàrdia ha disposat celebrar ordres generals en les vinentes temporades de Sant Teodor.

ESGLÉSIA DE NOSTRA SENYORA DE POMPIEIA (PP. Caputxins)

La V. O. T. celebrará demà el quart diumenge de les Llagues del Patriarca Sant Francesc amb missa de Comunió general, a les vuit del matí, que serà reglamentària per a tots els germans de la V. O. T. A les deu, missa cantada per la Capella del convent. A dos quarts de sis de la tarda se celebrará la funció exclusiva per als terciaris, en la qual hi haurà les vesicions d'hàbit i professions; després es resarà el sant Rosari, exposat Nostrum, exercici de les cinc Llagues, sermó que farà el M. R. P. guardià del convent, fra Pau de Castelló (O. M. C.), benedictí i adorador de la Reliquia del sant fundador.

PARROQUIA DE SANT PAU

Demà, diumenge. — A les vuit, visita al gloriós patricar Sant Josep; a les deu, missa cantada; a les onze, visita a la Mare de Déu de Montserrat.

rat; a les dotze, explicació d'un punt doctrinal pel Rvd. senyor rector.

Tarda, a un quart de quatre, catècisme pels nens i nenes; a dos quarts de cinc, exposició del Santíssim Sagrament, res del sant Rosari, cantant els fidels l'última deia, oració de Sant Josep, explicació de la intenció de l'Apostolat de l'Oració que correspon al mes de novembre, benedictió, reserva i finalment cant dels populars jois de la Verge del Roser.

Després de la funció, reunió de zeladors i zeladores de l'Apostolat al despatx parroquial.

Continuen tots els dies durant la missa de set els cultes dedicats a la Verge del Roser.

Dimarts, a dos quarts de vuit, pràctica del vuitè dimarts dels tretze dedicats a Sant Antoni de Pàdua.

Dijous, a les deu, aniversari, amb assistència dels sacerdots, en saigra de l'ànima de Lluís Peray (A. C. S.).

La Mancomunitat nova

La recaptació del contingent

El corresposal del diari madrileny "A B C" comenta favorablement la recaptació del contingent provincial obtinguda per la Mancomunitat nova.

Si en dir el senyor Puig i Cadafalch vol personificar en l'antic president el sentiment catalanista, no serem nosaltres qui s'oposarà a la comparació del confar que afirma que els actuals organismes municipals renovats pel Directori són al senyor Sala el que els antics Ajuntaments d'elecció popular eren al senyor Puig. No podem compartir, en canvi, la seva opinió quan diu que una recaptació brillant del contingent val més que els plebiscits de la Mancomunitat antiga.

Hem de confessar que mai ha regnat en els nostres Ajuntaments la unitat d'ara en matèria d'opinió política, ni de disciplina administrativa; però si coincidim amb el corresposal del diari de Madrid en estimar que de vegades els Municipis sols aspiren a estar bé amb els que manen, no ens convenç quan diu que sempre ha passat el mateix.

Diu "A B C" que abans els Ajuntaments no rebien sinó atencions i elogis. Fa pocs dies la Premsa recollí unes manifestacions del senyor Torras, segons les quals Granollers no havia rebut mai cap benefici de la Mancomunitat antiga. Precisament això era el motiu de la seva furiosa oposició al contingent, i ara que les coses han canviat ha aconsellat a l'Ajuntament granollerí que pagui.

El que passava a Granollers passava a tot arreu on la U. M. N. tenia força, si no popularitat. La guerra al contingent provincial era la bandera electoral d'aquest partit, omnipotent prop dels organismes ciutats a revolució dels nombrosos recursos catalans pels Ajuntaments morosos.

Als Ajuntaments en general els costa de fer efectiu el contingent. La Mancomunitat antiga els donava facilitats màximes, i els Ajuntaments més endarrerats, fets dels influències per la U. M. N., s'anaven posant al corrent.

Ara l'autoritat dels delegats governatius ha activat les ganes de pagar dels morosos. I els més recalcitrants, precisament per la influència d'aquell partit, són ara els més entusiastes brics pagadors.

Quan ja s'havia fet la renovació dels Ajuntaments i començava la Mancomunitat antiga, l'alcaldé de la ciutat de Catalunya que paga més contingent digué que era cosa fàcil fer una obra magnífica amb els diners de la seva ciutat. Es referia a l'obra de la Mancomunitat i trobava exagerat el contingent. Vingué el canvi de diputats i en els nous pressupostos la partida per contingent fou augmentada.

Deixant de banda els motius de patriotisme que l'altitud autoritat municipal pogués tenir, no resulta clarament la intenció d'ajudar les finances de la Mancomunitat nova? No ha estat aquesta l'actitud de tots els Ajuntaments renovats pel Directori?

Ningú no ha combatut ara el contingent provincial. Si abans els Ajuntaments recalcitrants no trobaven prop dels organismes oficials regits pels vells partits sinó facilitats per deixar de pagar, pot compararse en bona fe l'èxit de la recaptació de la Mancomunitat nova amb les recaptacions lentament progressives de la Mancomunitat antiga?

PAU SALVAT VIRGILI

A l'edat de 74 anys ha mort a Tarragona el nostre corresposal administratiu a aquella ciutat, En Pau Salvat Virgili.

En Salvat era un home bo a tot ésser-ho, i pel seu caràcter obert i franc es feia estimar de tots els que tenien ocasió de tractar-lo.

Des de la fundació de LA PUBLICITAT, era el representant administratiu del diari a Tarragona, i sempre havia exercit aquest càrrec amb diligència i estima. Nosaltres, en assistent a la mort de l'amic Salvat, final després de dolorosa malaltia, sentim pregonament la pèrdua de tan bon amic i actiu element d'aquesta casa, i acompanyem la seva muller, Na Dolors Figuerola, els seus fills i família tota, en el dolor que els acompanya.

SECELLS DE GOMA

Gratuït de totes noves en mol·talls i lletres, Rapides en els encorres. Corts Catalanes, 643 (entre Bruch i Llibria). Tel. 715 89.

ELS ESPECTACLES

TEATRES

Teatre Català Romea

Telèfon 3500 A.

Avui, dissabte, tarda, a les cinc:

TERRA BAIXA

Fixeu-vos en el repartiment. Nit. Associació de Mercers.

Programa Guimerà, Rusiñol i Iglésies.

LA REINA VELLA

LA SENYORA MARIETA

LA PINTOR DE MIRACLES

Demà, diumenge, a dos quarts de quatre, última de

UNA VEGADA ERA UN PASTOR

Preus populars. A dos quarts de sis, l'èxit

OAMINA QUE OAMINARAS

LA REINA VELLA

Nit, programa Guimerà:

TERRA BAIXA

LA REINA VELLA

Dimarts, estrena del sainet en dos actes

LES NOIES ENAMORADES

de l'Avell Artís.

Es despatxa a comptaduria.

Teatre Victòria

Cada dia els grans èxits

LA BEJARANA

La Paula té unes mitges

TEATRE TIVOLI

Companyia de sarsuela i opereta, la més gran de la Península. Primer actor i

director:

ANSELMI FERNANDEZ

Director artístic: Pau Luna

Avui, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc. Butaques a dues pessetes.

EL DESTERRADO

per Muriela, i

MOLINOS DE VIENTO

EL QUITARRICO

per Emili Sagi-Barba.

Nit:

GIGANTES I CABEZUDOS

per Cora Faga, i

LA BIEN AMADA

pels maledicos que la van interpretar abir.

Diumenge, tarda, a dos quarts de quatre:

LA JOVEN TURQUIA

LA BIEN AMADA

Nit, esdeveniment insuperat

LOS GAVILANES

cantats per primera vegada pel bariten Emili Sagi-Barba, i cantant també el tenor Emili Vendrell.

Es despatxa a comptaduria.

ELDORADO

Avui, dissabte, i demà, diumenge, colossals cartells per

L'ADEU A ESPANYA

del famós artista

DERKAS

Gran Teatre Espanyol

GRAN COMPANYIA DE VODEVIL

SANTPERE-BERGES

Primera actriu: Assumpció Casals

Arts i Letres KURSAL I SALÓ CATALUNYA

En producció de les famílies distingides
Orquestra Suda i Sertor Torrens

Avui, dissabte, gran programa: La triada d'avui dia (natural, Autòdona, drama americà. Escandol al poble, preciosa comèdia, per la gentil artista Gladys Walton. Casimir a la platja, de molt riure. Exit sorollós de la deliciosa i graciosa comèdia Domador per amor, la darrera i més luxosa creació del cèlebre mímico Max Linder. Nota: Avui, dissabte, de sis a vuit, i demà, diumenge, durant la sessió matinal d'ore a una, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de demà. Dilluns, estrena de l'alta comèdia Nellie la bella model, per la gentil artista Claire Windsor.

COLISEUM

Sou amant de la música i dels grans espectacles artístics? Assiatu, doncs, a les sessions en les quals es projecta l'obra d'art sublim

Els Nibelungs

(Siegfried)

Legenda que va inspirar la immortal obra de Wagner.

Diana - Argentina
Excelior

Avui, dissabte, segona jornada de La perla misteriosa, La copa miraculosa, La voranja d'una formosa, Vina i poga'm, No perdís el temps.

Teatres Triomf i Marina
i Cinema Nou

Avui, dissabte: Estàtua animada, La princesa Maragda, quarta i darrera jornada. La perla misteriosa, primera jornada. Tenorio per carambola, Santa Isabel de Geres.

Cinema Princesa

Via Layetana, número 14
Telèfon 1371 A.

Local comode. Avui, dissabte, selecte programa. Tenorio per carambola, magnífic film americà, interpretat pel simpàtic cavallista Tom Mix. A prova de bomba, magnífica cinta pertanyent al selecte programa Ajuria, creació del graciosíssim artista Bryant Washburn. La indomable, preciosa cinta de gran argument, interpretada per l'estrella sense rival Gladys Walton. La filla de la neu, per Onnia Parakaf. El rapto, preciosa cinta comica. Demà, nit, estrena de l'extraordinària cinta Cleo, la francoseta, per la divina estrella de la pantalla Mae Murray.

COLISEUM

Avui, dissabte: Estrena de EL CAVALL DE CURSES, comèdia del programa Ajuria, per Douglas Mc. Lean. Darrera projecció de EL SERGENT O'MALLEY, drama de l'Oest, per William S. Hart. NOVELTATS UNIVERSALS núm. 36. LA CIGALA I LA FORMIGA, ESPECTRES I FANTASMES, comica, per Stan Laurel. Avis: Es despatxen butaques numerades per a la sessió especial de la tarda. En preparació: ELS NIBELUNGS (La llegenda de Siegfried).

CONCERTS

PALAU DE LA MUSICA
CATALANA

Avui, dissabte, a les deu de la nit, commemoració del centenari del naixement d'En JOSEP ANSELMI CLAVE

Orfeons de CATALUNYA
Parlament per Lluís Millet, Apelles Mestres, Conrat Nore i Ventura Gassol.

Audicions d'obres d'En Clavé per a cor d'homes:
Els pescadors, per l'Orfèd Sarriena.

Els xiquets de Vall, per l'Orfèd Graciengo.

La voranja, per l'Orfèd "L'Eco de Catalunya".

El conmi d'una verge, per l'Orfèd Calah.

LES FLORES DE MAIG
per tots els orfeons, formant un conjunt de
100 CANÇONS
sota la direcció del mestre Millet.

Avui, localitats i entrades a la taquilla.

SI VOLEU LABORAR PER A VOSALTRES MATEIXOS, PROTEGIU EN TOT LA INDUSTRIA NACIONAL

MOTOCICLETES SALVADOR DE 1/4 HP. A PESSE-
TES 850. - CASA CONSTRUCTORA: ROSENT, 72

IMPOTENCIA (DEBILIDAD SEXUAL)

poluciones nocturnas, espermatorrea (pèr-
das seminals), cansancio mental, pérdida de
memoria, dolor de cabeza, edrigos, fatiga
corporal, histerismo y trastornos nerviosos
de las mujeres y todas las manifestaciones de
la Neurosenia o agotamiento nervioso, por
crónicas y rebeldes que sean, se curan pronto y
radicalmente con las

Grageas potenciales del Dr. Seivré

Indicadas especialmente a los agotados en la
juventud por toda clase de excesos (viejos sin
años), y para conservar hasta la extrema vejez,
sin violentar el organismo, el vigor sexual, pro-
pio de la edad.

Venta: 8 pta. frasco: 16 pta. Ramba de las
Flores, 16. Parada de la Piedad, 7 y principales
farmacias de España, Portugal y América.

Asociació Intima de Concerts
SALA MOZART, Canuda, 31

Demà, diumenge, dia 19, a dos
quarts de sis de la tarda. Con-
cert inaugural ORQUESTRA DE
L'ASSOCIACIÓ, amb la coo-
peració de la eminent violoncel·lista
JUDITH BOKOR. — Direcció:
ENRIC AINAUD. — Inscripcions:
Sala Mozart.

PALAU de la MUSICA
CATALANA

ORQUESTRA PAU CASALS

II CONCERT DE TARDOR

Demà, diumenge, 19 d'oc-
tubre, a les cinc de la
tarda.

PROGRAMA

Beethoven:
LA CONSAGRACIÓ

DE LA LLAR

Obertura

Mendelssohn:
SIMFONIA ITALIANA

Strauss:
SIMFONIA DOMESTICA

Es despatxen localitats per
a aquest concert a la Unió
Musical Espanyola. Portal
de l'Angel, 1 i 3, i segueix
obert l'abonament als tres
concerts de tarda.

RESTAURANTS

SORTIDA DE TEATRE

a casa BON TEMPS, Quintana, 7
OSTRES, PEIX, MARISCOS

PATI BLAU

Pelayo, 1. Telèfon 3072 A

Temporada d'hivern. L'ú-
nica casa on se serveix la
riquíssima llet pasteuritza-
da i els "yog-hourts" de les
lleteries de Catalunya.

Concerts cada dia tarda i nit
Dies de festa, concert a la
sessió vermú, de dotze a
dues.

Saló Doré de la
Granja Royal

Cada nit, de deu a dotze,
grans concerts pel Quintet
que dirigeix el cèlebre violi-
nista senyor EDUARD
TOLDRA, i del qual for-
ma part el notable violon-
cel·lista senyor BERNARDI
GALVEZ. — De dos quarts
d'una a les tres, sortida de
teatres amenitzada per l'Or-
questra Royal. Dies de
moda: DIMARTS, DIJOUS i
DISSABTES. Ball a la sor-
tida dels teatres.

H. BLANCO BAÑERES

Presenta a la seva distingida clientela
i al públic en general,

les últimes Novetats
i el més selecte
per a la

TEMPORADA D'HIVERN

CATIFES,
TAPISSERIA
CORTINATGES,
LLENCERIA. &
Grans existències
en Tapissos perses i
d'Esmirna (Orient) i
Nuats a mà, en totes les m-
des i estils.

Plaça de Sant Jaume, Call, 21; Sant Honorat, 1 i 3
Telèfon núm. 190 A

Funerària de Sant Josep

Central - Tallers - Oficines i Garatge: VILADOMAT, 135

Succursals: Campo Sagrado, 31. Blasco de Garay, 9. Plaça de Les
Corts, 5. Plaça de la Bonanova, 16. Salmerón, 243. Telèfon 849 G.
Cochó, 169. Telèfon 2025 G. Fresser, 84 (Camp de l'Arpa).
Mora d'Ebre, 20.

SERVEI PERMANENT DE POMPES FÚNEBRES

GUERRA A LA VIDA CARA

La Casa Bastida

Passeig de Gràcia, 18

Gran Basar de Sastreria

Sistema Nordamericà

Ha organitzat una tal bara-
tura en Vestits i Abrics, que
totes les liquidacions "Camou-
flage" es quedaran endarrera.
Per a això ens hem aprofitat
de grans Stocks en Panyeria a
preus baixos i a l'ensam hem
confeccionat durant l'època de
calma, en la qual els obrers
sastres treballen a tarifes bai-
xes, grans partides de Vestits
i Abrics primorosament aca-
bats, amb bona folteria, que
podrem donar als preus se-
güents:

Vestits complets, confeccio-
nats, tall anglès i teles de gran
fantasia.

PREU UNIC: 25-50 PTES.

Abrics Wembley, la darrera
paraula de l'el·legrància anglesa.
coll gran combinació, costures
lambles a la càrrega, pines
de configuració, creuats i amb
cinturó i obertura darrera, i
amb gèneres estupendos.

DES DE 50 PTES.

Una gran Partida de Pantal-
lons en tots estils i robes, bo-
na qualitat, a 10 i 15 pessetes.

SECCIO DE MIDA

Vestits i Abrics, Figurins i
Models de París i Londres, els
confeccionem per encàrrec amb
la major rapidesa, des de 50
pessetes, disposant de qualitat
per a tots els preus, sempre
amb estupendos barates.

Gèneres en gran partida en les diferents
seccions

100.000 Camises a 4'95 ptes.
100.000 Gorres, a 1'45 ptes.
100.000 P. Illegacames, a 0'50 ptes.
100.000 Elasties, a 0'35 ptes.
100.000 Corbates, a 0'50 ptes.
100.000 Impermeables, a 29'50 ptes.
100.000 Pantalons, a 5'95 ptes.
100.000 Pijames, a 10 ptes.
100.000 Calcetots, a 3'50 ptes.

Els nostres impulsos de competència ens pro-
porcionen cada dia un major nombre de negocis.
la qual cosa ens permet un continu abaratiment
sense que ens calgui interrompre el nostre cos-
tum d'obsequiar tots els compradors, segons llur
importància.

100.000 BARRETS FORMA AMERICANA, DES
DE 7'95 PESSETES

El nostre sistema Americà per a la confecció
de Vestits i Abrics ens permet prescindir d'em-
provar, oferint-nos als de fora Barcelona que
ens facin la petició, acompanyant 0'50 ptes., de
remetre'ls un mostrari, figurins, un centí-
metre i un sistema que permet de prendre's ells
mateixos la mida amb tota seguretat.

MOBLES

J. LOPEZ

GRANS EXISTENCIES

Menjadors - Dormitoris - Salons
Fabricació Esmerada

PREUS BARATISSIMS

No hi ha fàbrica que pugui com-
petir amb aquests magatzems

44 - CARMÉ - 44

ANGELS, núm. 2.